Bulletin spécial juillet - août - septembre 2004 / Bijzondere bulletin juli - augustus - september 2004

Vol. 15 N°3

Musée Juif de Belgique
Joods Museum van België

SOMMAIRE

ÉDITORIAL - 03 -
COUP DE CŒUR - 04 -
ACQUISITIONS - 06 -
ÉVÉNEMENTS - 08 -
ACTIVITÉS - 14 -
EXPOSITIONS À L'ÉTRANGER - 18 -
INFORMATIONS PRATIQUES - 18 -

INHOUD

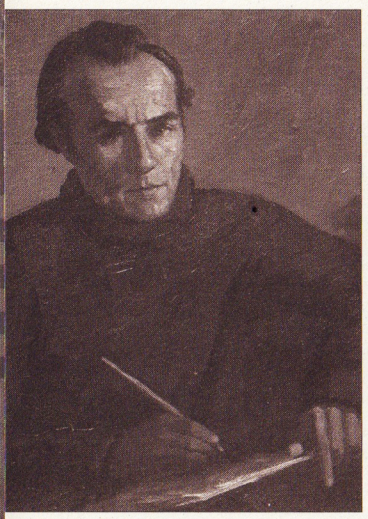
EDITORIAAL
COUP DE CŒUR
AANWINSTEN
EVENEMENTEN
ACTIVITEITEN
TENTOONSTELLINGEN IN HET BUITENLAND
PRAKTISCHE INLICHTINGEN

DERNIÈRES ACQUISITIONS

PARCE QUE LA VOCATION PREMIÈRE D'UN MUSÉE EST DE COLLECTIONNER, CONSERVER ET PRÉSENTER DES OBJETS ET DOCUMENTS AU PUBLIC, NOUS VOUS PROPOSONS DE DÉCOUVRIR QUELQUES-UNES DE NOS DERNIÈRES ACQUISITIONS.

RECENTE AANWINSTEN

HET IS DE HOOFDOPDRACHT VAN EEN MUSEUM, VOORWERPEN EN DOCUMENTEN TE VERZAMELEN, TE BEWAREN EN DEZE AAN HET PUBLIEK TE TONEN. HIERONDER EEN OVERZICHT VAN SOMMIGE VAN ONZE NIEUWSTE AANWINSTEN.

PEINTURE
SCHILDERIJ
Joë alias Joseph Nassy
Joë ofwel Joseph Nassy

"Portrait" / "Portret"

Sans lieu, sans date
60 x 50 cm.
Acquisition

Zonder plaatsaanduiding, zonder datum
60 x 50 cm.
Aanwinst

Huile sur toile représentant un peintre au travail, tenant un pinceau à la main, cette œuvre dénote un style relativement académique. Bien que de facture classique les couleurs sombres se retrouvent dans d'autres peintures de ces années d'enfermement dans les camps où les détenus pouvaient malgré tout s'adonner à la peinture.

Né en 1904 à Paramaribo (Surinam), Nassy vécut aux États-Unis et à Londres en tant qu'ingénieur du son avant de s'installer en Belgique peu avant la Seconde Guerre mondiale et d'étudier la peinture à l'Académie Royale des Beaux-Arts de la Ville. Peintre de la "psychologie des barbelés" (il fut déporté à Breendonk, Tittmoning et Laufen et libéré en 1945), il a peint l'univers concentrationnaire allemand. Nassy est avant tout considéré comme un grand portraitiste.

Olieverf op doek waarop een schilder aan het werk met een penseel in zijn hand. Dit schilderij is nogal academisch van stijl. Hoewel van klassieke factuur ziet men dezelfde sombere kleuren op andere schilderijen uit die jaren van opsluiting in de kampen waar de gevangenen, ondanks alles, nog mochten schilderen.

Joseph Nassy, geboren in 1904 in Paramaribo (Suriname), was geluidsingenieur en woonde in de Verenigde Staten en in Londen, voordat hij zich kort voor de Tweede Wereldoorlog in België vestigde en schilderkunst aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten van Brussel volgde. Als schilder van de "psychologie van het prikkeldraad" (hij werd gedeporteerd naar Breendonk, Tittmoning en Laufen en in 1945 bevrijd) evoceerde hij de wereld van de Duitse concentratiekampen. Nassy wordt vooral beschouwd als een groot portrettist.

PHOTOGRAPHIES - ARCHIVES - LIVRES - MÉDAILLES
FOTO'S - ARCHIEVEN - BOEKEN - MEDAILLES
Les Familles Lévi-Samuel et consorts
De familie Lévi-Samuel en verwanten

Impressionnante fresque familiale qui, au travers des centaines de photographies anciennes conservées dans de beaux albums d'époque, de livres de prières, d'objets et souvenirs familiaux, nous transposent du nord au sud, de l'est à l'ouest de l'Europe, de 1830 à nos jours.

De ces familles alsaciennes et hollandaises sont issus Roger Lévi, président de la Communauté israélite de Bruxelles de 1963 à 1983, mais aussi le célèbre sculpteur Charles Samuel (1862-1938) et son oncle Edouard (1847-1926), compositeur de musique liturgique. De nombreuses distinctions et décorations civiles (Bourse de Bruxelles) et militaires (Guerre de 1870) viennent enrichir ce don exceptionnel.

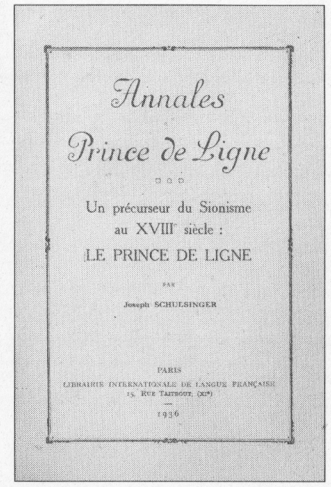
Don de Madame Jacqueline Lévi

Schenking van mevrouw Jacqueline Lévi

Indrukwekkend familiefresco - aan de hand van een honderdtal oude foto's bewaard in mooie fotoalbums uit die tijd, gebedsboeken, objecten en familiesouvenirs schetst het ons een beeld van het noorden tot het zuiden en van het oosten tot het westen van Europa, van 1830 tot nu.

Van deze Elzasser en Nederlandse families stamt niet alleen Roger Lévi af, voorzitter van de Israëlitische Gemeenschap van Brussel van 1963 tot 1983, maar ook de beroemde beeldhouwer Charles Samuel (1862-1938) en diens oom Edouard (1847-1926), componist van liturgische muziek. Deze uitzonderlijke schenking werd onlangs nog aangevuld met talloze onderscheidingen evenals met civiele (Beurs van Brussel) en militaire medailles (Oorlog van 1870).

LIVRET /
BROCHURE
Joseph Schulsinger

"Un précurseur du Sionisme au XVIIIe siècle: Le Prince de Ligne"
"Een voorloper van het zionisme in de 18de eeuw: Prins de Ligne"

Paris, 1936,
Annales
du Prince de Ligne
31 pages
22,5 x 15 cm.
Don de
M. Henri Rutiens

Parijs, 1936,
Annalen van Prins
de Ligne
31 pagina's / 22,5
x 15 cm.
Schenking van
Henri Rutiens

Journaliste et militant sioniste, auteur dramatique et traducteur, nous devons à Joseph Schulsinger (1889- 1943) la traduction française en 1933 du célèbre livre "*Auto-Emanzipation*" de Léon Pinsker.

Figure spirituelle et brillante du XVIIIe siècle, le Prince de Ligne est l'auteur d'un *Mémoire sur les Juifs* d'une modernité surprenante, face aux virulentes attaques littéraires de Voltaire et de bien d'autres "grands esprits" de l'époque.

Aan Joseph Schulsinger (1889- 1943), journalist en zionistisch militant, toneelschrijver en vertaler, is de in 1933 verschenen Franse vertaling te danken van de brochure "Auto-Emanzipation.

Prins de Ligne, een uiterst spirituele en briljante figuur uit de 18de eeuw, is de auteur van een verbazingwekkend modern aandoende verhandeling over de joden, dit tegenover de uiterst virulente literaire kritiek van Voltaire en heel wat andere 'grote geesten' van destijds.

GRAVURE
GRAVURE
Maurice Pasternak

"Enfant" / "Kind"

n° 3 / 50 signé en bas à droite
16 x 12,5 cm.
Don de
M. Willy Kalb

n° 3 / 50 rechtsonder gesigneerd
16 x 12,5 cm.
Schenking van
Willy Kalb

Dessin à la pointe sèche représentant un bébé emmailloté et posé sur un lit, garni de nombreux coussins. L'enfant est étonnamment pourvu de dents et son regard est celui d'un adulte. Comme dans beaucoup d'œuvres de Pasternak, les regards sont porteurs d'une question au sein d'un univers silencieux, comme figé dans des endroits où ils semblent confrontés à eux-mêmes.

Maurice Pasternak est né à Bruxelles en 1946. Ancien étudiant de l'école d'art et d'architecture de *La Cambre*, il deviendra assistant de Gustave Marchoul avant de devenir professeur de dessin et de morphologie dans cette école supérieure. Membre du groupe "Tandem", il enseigne également la gravure depuis 1979 dans diverses académies bruxelloises.

Droge naaldets. Afbeelding van een in luiers gewikkelde, op bed liggende baby omringd door allerlei kussens. Vreemd genoeg heeft het kindje reeds tanden en is zijn blik die van een volwassene. Zoals vaak in Pasternaks werk kijken de ogen je altijd vragend aan temidden van een zwijgende omgeving; de personages lijken als verstard in een omgeving waar ze op zichzelf zijn teruggeworpen.

Maurice Pasternak werd in 1946 in Brussel geboren. Hij studeerde aan de Academie voor Kunst en Architectuur van La Cambre en werd assistent van Gustave Marchoul alvorens docent Tekenen en Morfologie aan deze instelling te worden. Hij is lid van de groep Tandem en doceert ook sinds 1979 Grafiek aan diverse Brusselse kunstacademies.

ACTIVITÉS

VISITE DU PR. MICHAEL TURNER

président honoraire du *Israël World Heritage Committee*, prestigieuse commission patrimoniale auprès de l'UNESCO, accompagné de Madame Safran, Mr. Turner, qui devait prendre la parole en différents lieux de rencontres scientifiques en Belgique, nous a fait l'honneur d'une courte visite de nos installations et de nous rapporter des échos de la situation culturelle des différents musées en Israël. Le Musée Juif de Belgique est toujours à l'écoute et friand d'échanges avec les différents musées juifs du monde, dont ceux d'Israël, qui connaissent une conjoncture économique particulièrement difficile étant donné les problèmes sécuritaires du pays.

BEZOEK VAN PROFESSOR MICHAEL TURNER

erevoorzitter van het Israël World Heritage Committee, een prestigieuze commissie voor werelderfgoed bij de UNESCO, Dhr. Turner die, vergezeld van mevrouw Safran, voordrachten moest houden op verschillende wetenschappelijke bijeenkomsten in België, bracht een kort bezoek aan ons museum en gaf ons enige feedback over de culturele situatie van verschillende musea in Israël, want het Joods Museum van België legt altijd graag zijn oor te luisteren en staat open voor een uitwisseling met de andere joodse musea her en der in de wereld, waaronder die in Israël. Gezien de veiligheidsproblemen aldaar hebben de musea er momenteel te kampen met een bijzonder moeilijke economische periode.

ACTIVITEITEN

VISITE DE MARTIN GRAY

Accompagné de son ami Alfred Weinstein, Martin Gray qui a récemment élu domicile en Belgique, s'est intéressé de près à notre installation à la rue des Minimes, et a suivi une visite guidée de l'exposition "Déballage" menée par le conservateur Philippe Pierret. Ce fut l'occasion pour ces deux hôtes de nous faire part de leurs impressions, de leurs encouragements et de leurs suggestions pour l'avenir du musée en plein développement. Ce fut aussi l'occasion pour cette personnalité au destin exceptionnel de présenter au président Schnek son projet architectural de mémorial aux génocides qu'il souhaite voir ériger dans la capitale de l'Europe.

BEZOEK VAN MARTIN GRAY

Martin Gray vergezeld van zijn vriend Alfred Weinstein, heeft zich onlangs in België gevestigd en is zeer geïnteresseerd in ons Museum aan de Miniemenstraat. Onder leiding van conservator Philippe Pierret heeft hij onlangs een geleid bezoek aan de expositie "Uitpakken" gebracht. Beide gasten grepen de gelegenheid aan ons te zeggen wat ze ervan vonden, waarbij ze ons niet alleen aanmoedigden maar ook suggesties aan de hand deden voor de toekomst van ons museum, dat nog volop in ontwikkeling is. Gray, deze grote persoonlijkheid met zo'n uitzonderlijke lotsbestemming, nam tevens de gelegenheid te baat om met voorzitter Schnek te spreken over zijn eigen architecturaal project in verband met een gedenkteken voor de genociden, een gedenkteken dat Martin Gray graag gerealiseerd zou zien in Brussel.